

Skam for Samfundet. Det viser, at der er noget forkert, at Arbejdet ikke er udviklet i den Grad, som det burde være, og derpaa skulde der netop tages Sigte.

Jeg har naturligvis ikke overhørt under Forhandlingerne ved første Behandling af Finanslovsforslaget, at man fra socialdemokratisk Side er gaaet videre, har ydet en fuldere Tilslutning end nogen Sinde til Udviklingen af dansk Arbejde, men jeg overhørte heller ikke, at der blandede sig en vis Mislyd deri, at den for mine Øren behagelige Tone blev fulgt af, hvad man kalder en Bitone, som spolerede den. Jeg mindes saaledes, hvad det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) udtalte om den markskrigeriske Reklame, som er gjort for dansk Arbejde. Jeg har ikke set noget til den markskrigeriske Reklame. Jeg har været paa to af disse Møder, deltaget som Taler deri. Paa det ene var ogsaa det ærede Medlem. Jeg saa en flagsmykket By, jeg saa en god, sund Stemning, baaret af Følelsen af, at her faldt den enkeltes Interesse sammen med Samfundsinteressen. Jeg saa ikke noget som helst, som kunde betegnes som markskrigerisk Reklame, og det undrer mig unægteligt at høre dette Udtryk brugt af Ordføreren for et Parti, hvis Optræden, saafremt man vil bruge Betegnelsen markskrigerisk Reklame, falder ind under den ved hele den Maade, paa hvilken Partiet selv reklamerer for Ideer, for Forslag, for Personer ikke mindst.

Dette Lovforslag har et dobbelt Ansigt. Det er, om jeg saa maa sige, en Attrap, hvormed jeg i og for sig ikke vil sige noget ondt om det, men kun det, at det Ydre skjuler et helt andet Indhold end det, man venter. Det fremtræder i borgerligt Klædebon, men Indholdet er socialistisk, det passer for en socialistisk Tankegang, ikke for en borgerlig, og hvem der gaar ud fra en saadan, vil ikke kunne stemme for Lovforslaget i den Form i alt Fald, hvori det nu fremtræder. I langt større Grad, end Tilfældet har været i denne Sal selv i de sidste Tider, hvor denne Opfattelse dog begynder saa smaat at gøre sig gældende, maa der stilles Krav om, at Arbejdet udvikles i Landet. Jeg vil minde Herrerne om, at Danmark i 1780 havde 800,000 Mennesker boende her i Landet paa det samme Territorium, som nu hedder det egentlige Danmark. I 1860 havde vi netop det dobbelte, nemlig 1,600,000 — det er naturligvis omtrentlige Angivelser —, og i 1906 havde vi 2,756,000.

I Mellemtiderne mellem de nævnte Tidspunkter er der altsaa kommet først en lille, saa en stor Million mere paa det samme Territorium. Lefvofoden i 1780 var langt ringere end i 1860, og den i 1860 var langt ringere end den i 1906. Neppe 40 Aar frem i Tiden, ved Midten af dette Aarhundrede, skulde vi altsaa have 4 Mill. Indbyggere her i Danmark, det vil sige atter en god Million flere stadig paa det samme Territorium, og for de daarligst stillede Vedkommende i hvert Fald skulde gerne Lefvofoden være løftet over dens Niveau i dette Øjeblik. I Kraft af Folkeformerelsen og den stadig stigende Lefvofod lægger Naturen selv en bestemt Opgave for ethvert Folk, en Opgave, som kun kan løses ved Arbejdet. Udviklingen af Arbejdet burde være den første politiske Opgave, et Land kendte, og det kan ikke nytte noget at blive ved at stille Krav til Statskassen og tro, at Statskassen og Kommunekasserne skal kunne fyldestgøre disse Krav, fordi det, der skal øses af, er atter Arbejdet. Det er altsaa paa dette Punkt, man først og fremmest maa sætte ind, naar man vil drive en rationel Erhvervspolitik og dermed en rationel Forsørgelsespolitik.

Dette Lovforslag anser jeg ikke for et Udslag af en rationel Forsørgelsespolitik, det har forflyttet Tyngdepunktet for en saadan, og det svækker efter min Mening Ansvarfølelsen, ikke alene overfor den Familie, som er afhængig af en, men ogsaa paa anden Maade Ansvarfølelsen. Det bibringer Vælgerne den Tro, at Statskassen er som en Tryllekasse, ud af hvilken alle mulige Krav kan fyldestgøres, uden at de tænker paa, hvad det saa er, der igen skal fylde Statskassen. Hvis man hørte fra Valgtribune til Valgtribune i første Række draget frem Kravet om Udvikling af Arbejdet her i Landet, var det noget andet.

Naturligvis, det blev jo ikke sagt direkte, at de, der stemte imod dette Lovforslag, er daarlige Mennesker, for de føler ikke for de svage og ulykkeligt stillede i Samfundet, de er hjerteløse Mennesker, men det laa indirekte i, at det hele Tiden var Følelseslivet, der blev vist hen til, at det hele Tiden var Følelsen, der blev appelleret til for at faa Lovforslaget ført igennem. Ogsaa paa anden Maade er Lovforslaget et Klasseforslag. Jeg tænker paa, i hvor mange Henseender de daarligst stillede i Samfundet eller de, man kalder de daarligst stillede i Samfundet, er heldigere stillede end Middelstanden. Er der noget